

Oponentský posudek diplomové práce

Milan Nekola: *Rysy německé okupační politiky v Dánském království a Protektorátu Čechy a Morava v letech 2. světové války*, Filozofická fakulta Univerzity Karlova v Praze 2007

Milan Nekola si za téma své diplomové práce zvolil komparaci německé okupační politiky v Dánsku a v Českých zemích za druhé světové války a pokusil se je zpracovat na základě bohaté literatury české i zahraniční. Svou práci rozdělil vedle úvodu a závěru do devíti základních částí, členěných dále do řady podkapitol a opatřil několika exkurzy včetně čtyř biografických medailonů.

V první části věnoval svou pozornost srovnání situace obou zemí před okupací, v níž poměrně výstižně stručně charakterizoval dánský a československý politický systém parlamentní demokracie, nastínil strukturu politických stran a základní koncepci zahraniční politiky a vývoje vztahů s Německem. Ve druhé části se autor zaměřil na situace po obsazení Českých zemí a Dánska německým vojskem na jaře 1939 respektive 1940 a ve stručnosti nastínil výhledy obou zemí. Ve třetí kapitole se pokusil podrobněji rozebrat německé plány a záměry v obou okupovaných zemích a postavení obou zemí jako do jisté míry „vzorových protektorátů“. Postavení národních vlád pod německou patronací a zásahy okupační moci do jejich každodenního fungování byly tématem čtvrté části práce.

V páté kapitole rozebral autor podrobněji fungování okupačních orgánů a správy v Dánsku a v Protektorátu a pokusil se o jejich srovnání, přičemž správně konstatoval, že postavení německých orgánů v Protektorátu Čechy a Morava bylo mnohem silnější a Němci zde také zasahovali již o počátku mnohem bezprostředněji. Šestá část práce je věnována politice represí, zejména po vyostření situace v obou zemích, k níž došlo v Protektorátu již na podzim 1941 a v Dánsku o rok později. Svou pozornost zde autor věnoval také nástupu nové garnitury německých „vládců“, šéfa RSHA Reinharda

Heydricha v Praze a jeho bývalého zástupce Wenera Besta v Kodani. V sedmé kapitole pak nalezneme biografické medailony obou osobností nacistického represivního aparátu s ohledem na jejich působení v nejvyšších funkcích v Českých zemích a v Dánsku a krátkou zmínku o jejich nejbližších spolupracovnících na poli represe a teroru v obou okupovaných zemích.

V osmé části se autor zaměřil na srovnání fenoménu dánské a české kolaborace a to nejen v rovině politické, ale i v rovině vojenské, naznačil postavení a aktivitu německé menšiny v obou zemích. Na závěr pak přiřadil medailony nejvýznamnějších představitelů dánské a české kolaborace, Fritse Clausena a Emanuela Moravce. Devátá kapitola práce je věnována dalším aspektům okupační politiky, zejména otázkám hospodářského podmanění obou okupovaných zemí a začlenění jejich ekonomiky do válečného úsilí Třetí říše. Rámcově pojednal autor také o židovské otázce a rozdílném výsledku jejího „konečného řešení“ nacisty v obou zemích. V další kapitole pak naznačil základní kontury dánského a českého odboje, zahraničního i domácího. V závěru se pak pokusil závěry své komparativní studie shrnout a nastínit i další perspektivy odlišného poválečného vývoje obou zemí.

Diplomová práce Martina Nekoly *Risy německé okupační politiky v Dánském království a Protektorátu Čechy a Morava v letech 2. světové války* je faktograficky velmi obsažná a čerpá z bohaté literatury. Přes některé drobné faktografické chyby či dílčí interpretační omyly je její hodnota velmi vysoká a zdaleka převyšuje nároky kladené na diplomové práce. Z tohoto důvodu navrhuji práci Martina Nekoly *Risy německé okupační politiky v Dánském království a Protektorátu Čechy a Morava v letech 2. světové války* k obhajobě s hodnocením výborně.

V Praze dne 13. května 2007

PhDr. Jaroslav Hrbek

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR